

Sygn. akt I CSK 2452/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa B. B.-G. i K. G.
przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego solidarnie na rzecz powodów 2700 (dwa
tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego [...] Bank S.A. z siedzibą w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 14 października 2021 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN z

13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienia SN z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08).

Skarżący, powołując się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, wskazał problemy odnoszące się do zasady pewności prawa określone w art. 2 Konstytucji RP. W uzasadnieniu wniosku wskazał wątpliwości dotyczące stosowania wykładni orzeczniczej przepisów chroniących konsumentów, ukształtowanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na wiele lat po zawarciu umowy. Wątpliwości te ponadto dotyczą oceny sytuacji konsumenta, w jakiej znalazłby się, gdyby w umowie nie zawarto kwestionowanego postanowienia umownego, dokonywanej w ramach badania przesłanki rażącego naruszenia interesów konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385² § k.c.), a także do wykładni art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE seria L z 1993 r., nr 95, s. 29 z późn. zm.) w związku z art. 358 § 2 k.c. przy umowie kredytu waloryzowanego kursem waluty obcej. Drugą z powołanych przesłanek odniósł do potrzeby wykładni art. 385¹ § 1 k.c., jako jego zdaniem budzącego rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych w zakresie interpretacji pojęcia głównych świadczeń stron w odniesieniu do umowy kredytu hipotecznego waloryzowanego kursem waluty obcej, a także potrzeby wykładni art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c., jako w jego ocenie wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie konieczności dowodzenia przez powoda przesłanki rażącego naruszenia interesów konsumenta.

Odnosząc się do przedstawionej argumentacji należy zwrócić uwagę, że wobec oceny Sądu Apelacyjnego, że główne świadczenie strony powodowej nie zostało opisane prostym i czytelnym (zrozumiałym) językiem, pozwalającym ocenić rzeczywisty skutek zawieranej umowy w kontekście obowiązków jego spłaty w długim okresie czasu, ustalenie nieważności bezwzględnej umowy zawartej przez

strony i w konsekwencji zasądzony zwrot świadczeń nie budzi wątpliwości. Nie ma zastrzeżeń co do oceny, że Bank przyznał sobie prawo do arbitralnego decydowania o wysokości rat, które powodowie mieli spłacać oraz każdorazowego ustalania kwoty kredytu do spłaty, przy czym postanowienia te dotyczą głównego przedmiotu umowy, stąd ich skuteczne zakwestionowanie prowadzi do orzeczonej nieważności umowy (zob. wyrok SN z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; wyrok SN z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; wyrok TSUE z 14 marca 2019 r., C-118/17, Zsuzsanna Dunai przeciwko ERSTE Bank Hungary Zrt., Zbiór orzeczeń 2019, poz. 207; wyrok TSUE z 20 września 2018 r., EOS KSI Slovensko s.r.o. przeciwko Jánowi Dankowi i Margicie Dankovej, C-448/17, Zbiór orzeczeń 2018, poz. 745; wyrok TSUE z 20 września 2018 r., C-51/17, OTP Bank Nyrt. i OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt przeciwko Teréz Ilyés i Emil Kiss, Zbiór orzeczeń 2018, poz. 750; wyrok TSUE z 20 września 2017 r., Ruxandra Paula Andriciuc i in. przeciwko Banca Românească SA, C-186/16, Zbiór orzeczeń 2017, poz. 703; wyrok TSUE z 30 kwietnia 2014 r., Árpád Kásler i Hajnalka Káslerné Rábai przeciwko OTP Jelzálogbank Zrt, C-26/13, Zbiór orzeczeń 2014, poz. 282). Skutkuje to z kolei tym, że przedstawione problemy pozostają ostatecznie bez wpływu na rozstrzygnięcie, skoro bez wątpienia doszło do naruszenia zasady swobody umów. Skarżący nie wykazał też zasadności wniosku dotyczącego problematyki konstytucyjnoprawnej, ponieważ również przed dokonaniem wykładni TSUE, na którą powołał się Sąd Apelacyjny, arbitralność decydowania przez jedną wysoce profesjonalną stronę umowy o głównym świadczeniu drugiej i słabszej strony umowy skutkowałą naruszeniem zasady swobody umów i nieważnością czynności prawnej.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

a.s.